

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 2/IV/2024 Walnego Zebrania Członków
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Szlak Tatarski z dnia 02 kwietnia 2024 r.

Lokalne Kryteria Wyboru Operacji

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Szlak Tatarski

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

LOKALNE KRYTERIA WYBORU OPERACJI DLA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z PLANU STRATEGICZNEGO WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ

Przedsięwzięcie 1.1. Wsparcie na rzecz rozwoju i zakładania działalności gospodarczej, Przedsięwzięcie 1.2. Inicjowanie i wspieranie współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych, Przedsięwzięcie 2.1. Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej i usług dla lokalnych społeczności, Przedsięwzięcie 2.2. Wsparcie małych gospodarstw rolnych na terenie objętym Lokalną Strategią Rozwoju, Przedsięwzięcie 2.4. Inicjatywy informacyjne i promocyjne na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszarów wiejskich.			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Doradztwo LGD	Preferuje się wnioskodawców korzystających z indywidualnego wsparcia doradczego świadczonego przez pracownika LGD. Kryterium uważa się za spełnione, gdy Wnioskodawca (osoba upoważniona przez Wnioskodawcę, pełnomocnik), skorzystał z bezpośredniego doradztwa świadczonego przez pracownika LGD. W przypadku upoważnienia/pełnomocnictwa należy jasno określić do jakich czynności dana osoba jest upoważniona/umocowana. Początek naboru liczony jest od dnia jego publikacji na stronie internetowej LGD. Doradztwo udzielane jest w godzinach pracy biura LGD.	5 pkt - wnioskodawca korzystał z doradztwa prowadzonego przez biuro LGD w związku z naborem, do którego składa wniosek 0 pkt - wnioskodawca nie korzystał z doradztwa biura LGD na etapie wnioskowania/korzystał z doradztwa później niż 2 dni robocze przed zakończeniem naboru wniosków, w związku z naborem, do którego składa wniosek Maksymalna liczba punktów - 5 pkt.	Karta doradztwa
II. Promocja LGD	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie planowana promocja uzyskanego wsparcia i LGD: 1) na stronie internetowej wnioskodawcy, lub 2) w mediach społecznościowych wnioskodawcy, lub	3 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie co najmniej dwóch metod promocji uzyskanego wsparcia i LGD. 1 pkt - wnioskodawca zaplanował	Wniosek o dofinansowanie /oświadczenie

	3) na tablicy promocyjnej w miejscu realizacji operacji. W ramach kryterium ocenie podlegać będzie planowana promocja Lokalnej Grupy Działania Szlak Tatarski podczas realizacji operacji. Celem kryterium jest wzmocnienie rozpoznawalności i pozytywnego wizerunku Lokalnej Grupy Działania Szlak Tatarski wśród mieszkańców regionu. Aby otrzymać punkty, wnioskodawca musi opisać, w jaki sposób poinformuje o dofinansowaniu otrzymanym za pośrednictwem LGD Szlak Tatarski oraz wskazać źródło finansowania.	wykorzystanie jednej metody promocji uzyskanego wsparcia i LGD. 0 pkt - wnioskodawca nie zaplanował promocji uzyskanego wsparcia i LGD. Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	
--	--	--	--

Przedsięwzięcie P.1.1. Wsparcie na rzecz rozwoju i zakładania działalności gospodarczej			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Miejsce zamieszkania/ Adres wykonywania działalności gospodarczej/ adres siedziby lub oddziału	Preferowani są wnioskodawcy: - w przypadku osób fizycznych - zamieszkują na obszarze gmin należących do LGD Szlak Tatarski dłużej niż 181 dni przed dniem złożenia wniosku; -w przypadku osób prawnych – siedziba lub oddział wpisany w KRS, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR przez co najmniej 181 dni przed dniem złożenia wniosku; - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą- miejsce	5 pkt - Siedziba lub oddział/Miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem, wpisanym do CEiDG /Miejsce zamieszkania znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR przez co najmniej 181 dni przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR/ Zaświadczenie z właściwej Ewidencji Ludności, wskazujące okres zameldowania na pobyt stały lub czasowy na obszarze wiejskim objętym LSR /Pełny odpis z KRS lub inne dokumenty konstytuujące działalność podmiotu/
		0 pkt - Siedziba lub oddział /Miejsce wykonywania działalności	

	wykonywania działalności gospodarczej, oznaczone adresem, wpisanym do CEiDG, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR(w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), a w przypadku braku takiego wpisu, jeżeli miejsce zamieszkania takiej osoby znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR przez co najmniej 181 dni przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku ubiegania się o przyznanie pomocy przez spółkę cywilną, warunek ten muszą spełniać wszyscy wspólnicy spółki cywilnej.	gospodarczej oznaczone adresem, wpisanym do CEiDG / Miejsce zamieszkania znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR krócej niż 181 dni przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy Maksymalna liczba punktów - 5 pkt.	Wydruk z CEiDG
II. Wpływ operacji na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru	Preferuje się operacje mające pozytywny wpływ na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru. Przez operacje mające pozytywny wpływ na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru rozumie się operacje polegające na wybudowaniu lub wyremontowaniu obiektu, który zwiększy ofertę turystyczną miejscowości; zakupie sprzętu, urządzeń lub wyposażenia lokalu użytkowego, które zwiększą ofertę turystyczną miejscowości; zrealizowaniu działań promocyjnych i aktywizujących, które mogą mieć pozytywny wpływ na wizerunek turystyczny miejscowości; rozwinięciu działalności	1 pkt - operacja pozytywnie wpływa na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru 0 pkt - operacja ma neutralny wpływ na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru. Maksymalna liczba punktów - 1 pkt.	Wniosek o przyznanie pomocy. Kryterium zostanie uznane za spełnione, gdy wnioskodawca we wniosku opíše wpływ operacji na atrakcyjność turystyczną obszaru w odniesieniu do co najmniej jednej z pozycji opisanych w kol.2.

	okołoturystycznej. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadniać fakt spełniania kryterium		
III. Miejsce realizacji operacji	Premiowane będą operacje, których miejsce realizacji znajduje się w miejscowości liczącej do 5 tys. mieszkańców (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.). Operacje realizowane poza miejscowościami do 5 tys. mieszkańców nie otrzymają punktów.	3 pkt - miejsce realizacji operacji w miejscowości zamieszkałej przez nie więcej niż 5 tys. mieszkańców 0 pkt - miejsce realizacji operacji w miejscowości zamieszkałej przez 5 tys. i więcej mieszkańców Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy i Bank Danych Lokalnych (GUS)
IV. Wdrożenie rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczające presję na środowisko	Preferuje się operacje przewidujące zastosowanie rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczeniu presji na środowisko. Zasady te są zachowane, jeżeli operacja obejmuje działania minimalizujące skutki działalności człowieka na środowisko. Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli w ramach projektu realizowane są działania mające na celu: racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnienie skutków środowiskowych w zarządzaniu oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Należy opisać, w jaki sposób w ramach działania stosowana jest zasada racjonalnego gospodarowania zasobami lub ograniczania wpływu na środowisko. Zastosowane rozwiązania winny	3 pkt – operacja zakłada wdrożenie rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczających presję na środowisko 0 pkt – operacja nie zakłada wdrożenia rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczających presję na środowisko Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy, w tym zestawienie rzeczowo - finansowe

	być racjonalne i uzasadnione zakresem operacji.		
V. Innowacyjność operacji	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie innowacyjność operacji. Aby działalność w ramach rozpoczęcia lub rozwijania działalności gospodarczej mogła być uznana za innowacyjną wnioskodawca musi to udowodnić poprzez przedstawienie zaświadczenia o innowacyjności wydane przez jednostkę naukowo – badawczą, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych lub przedstawienie umowy o współpracy z taką jednostką mającej na celu opracowanie i wdrożenie innowacji. <i>Definicja innowacyjności w LSR:</i> implementowanie w proponowanych operacjach zupełnie nowych produktów lub usług lub procesów lub technologii lub metod organizacji lub nowych sposobów wykorzystania, lub udoskonalania rozwiązań już istniejących.	Punktacja przyznawana wg stopnia oryginalności zmian: a) kreatywne – powstają w wyniku autorskiego pomysłu, dotyczą nowych produktów, usług, procesów lub organizacji – 6 pkt b) imitujące – wzorowane na wcześniej powstałych produktach, usługach, procesach lub organizacji, dotyczące nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych na obszarze LSR – 3 pkt c) pozorne – w rzeczywistości nie są to innowacje w skali LSR, a jedynie drobne zmiany oferujące rzekome nowości – 0 pkt Maksymalna ilość punktów – 6 pkt Punkty nie sumują się.	Wniosek o przyznanie pomocy wraz z załącznikami. Opinia o innowacyjności wystawiona przez: 1. Jednostkę naukową w rozumieniu art. 2, pkt. 9 z wyłączeniem lit. f) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.), tj. jednostką naukową – prowadzącą w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe, taką jak: a) podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutu tych uczelni, b) jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z późn. zm.), c) instytuty badawcze, d) międzynarodowe

			instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, e) Polską Akademię Umiejętności lub 2. Przedstawienie umowy o współpracy z taką jednostką mającej na celu opracowanie i wdrożenie innowacji.
VI. Wnioskodawca należy do grup docelowych, w tym osób w niekorzystnej sytuacji wskazanych w LSR	Preferuje się wnioskodawców, którzy zaliczają się do jednej z grup docelowych, w tym osób w niekorzystnej sytuacji wskazanych w LSR tj.: 1. rolnicy z małych gospodarstw, 2. osoby poszukujące zatrudnienia 3. kobiety; Przez określenie „małe gospodarstwo” rozumie się gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych nie przekracza 10 ha fizycznych, a w przypadku województw gdzie średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest wyższa za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie (średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię	6 pkt – wnioskodawca jest kobietą 2 pkt – wnioskodawca jest rolnikiem z małego gospodarstwa lub osoba poszukująca zatrudnienia, 0 pkt – wnioskodawca nie należy do żadnej z grup docelowych, w tym osób w niekorzystnej sytuacji wskazanych w LSR W przypadku, gdy wnioskodawca spełnia dwa warunki, przyznaje się ocenę punktową korzystniejszą dla wnioskodawcy (punktów nie sumuje się). Maksymalna liczba punktów – 6 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy, dokument potwierdzający wielkość gospodarstwa rolnego, zaświadczenie z Urzędu Pracy wystawione nie wcześniej niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku do LGD

	gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju w danym roku przyjmuje się na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów PS WPR). Poprzez określenie „osoby poszukujące pracy” rozumie się osoby, które na dzień złożenia wniosku posiadają status osoby poszukującej pracy bądź osoby bezrobotnej tj. są zarejestrowane w PUP odpowiednio jako osoba poszukująca pracy lub bezrobotna. Identyfikacja powyższych grup znajduje się w Lokalnej Strategii Rozwoju w Rozdziale IV. Analiza potrzeb i potencjału LSR, Analiza grup docelowych		
--	---	--	--

Przedsięwzięcie 1.2. Inicjowanie i wspieranie współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację operacji	Preferuje się operacje skupiające jak największą liczbę współpracujących podmiotów.	5 pkt – operacja zakłada współpracę 5 i więcej podmiotów 3 pkt – operacja zakłada współpracę od 3 do 4 podmiotów 0 pkt – operacja zakłada współpracę 2 podmiotów Maksymalna liczba punktów – 5 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy /porozumienie o współpracy

II. Promocja partnerstwa	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie planowana promocja zawartego partnerstwa: 1. na stronie internetowej partnerów projektu, lub 2. w mediach społecznościowych partnerów projektu, lub 3. na tablicy promocyjnej w miejscu realizacji operacji. Celem kryterium jest rozpowszechnienie wśród mieszkańców regionu informacji o realizowanym projekcie oraz partnerach w nim uczestniczących. Aby otrzymać punkty, wnioskodawca musi opisać, w jaki sposób poinformuje o partnerstwie zawartym na potrzeby realizowanego projektu.	3 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie co najmniej dwóch metod promocji partnerstwa 1 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie jednej metody promocji partnerstwa 0 pkt - wnioskodawca nie zaplanował promocji partnerstwa Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy

Przedsięwzięcie 2.1. Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej i usług dla lokalnych społeczności			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Miejsce realizacji operacji	Premiowane będą operacje, których miejsce realizacji znajduje się w miejscowości liczącej do 5 tys. mieszkańców (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.). Operacje realizowane poza miejscowościami do 5 tys. mieszkańców nie otrzymają punktów.	3 pkt - miejsce realizacji operacji w miejscowości zamieszkałej przez nie więcej niż 5 tys. mieszkańców 0 pkt - miejsce realizacji operacji w miejscowości zamieszkałej przez 5 tys. i więcej mieszkańców Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy i Bank Danych Lokalnych (GUS)
II. Wpływ operacji na	Preferuje się operacje mające pozytywny wpływ	3 pkt - operacja pozytywnie wpływa	Wniosek o przyznanie

poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru LSR	na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru LSR. Przez operacje mające pozytywny wpływ na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru rozumie się operacje polegające na: wybudowaniu lub wyremontowaniu obiektu, który zwiększy ofertę turystyczną miejscowości; zakupie sprzętu, urządzeń lub wyposażenia lokalu użytkowego, które zwiększą ofertę turystyczną miejscowości; zrealizowaniu działań promocyjnych i aktywizujących, które mogą mieć pozytywny wpływ na wizerunek turystyczny miejscowości; rozwinięciu działalności okołoturystycznej. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadniać fakt spełniania kryterium.	na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru LSR 0 pkt - operacja ma neutralny lub negatywny wpływ na poprawę atrakcyjności turystycznej obszaru LSR Maksymalna liczba punktów -3 pkt.	pomocy/wniosek o dofinansowanie w ramach LSR. Kryterium zostanie uznane za spełnione, gdy wnioskodawca we wniosku opíše wpływ operacji na atrakcyjność turystyczną obszaru w odniesieniu do co najmniej jednej z pozycji opisanych w kol.2
III. Udostępnianie obiektu	W ramach kryterium preferowane są projekty, w ramach których planowane jest stworzenie przejrzystego systemu udostępnienia obiektu dla mieszkańców. Wnioskodawca musi we wniosku o przyznanie pomocy opisać w jaki sposób udostępniana będzie wsparta infrastruktura po zakończeniu projektu. Opis musi zawierać dni w jakich obiekt będzie ogólnodostępny oraz sposób informowania mieszkańców o możliwości korzystania z obiektu.	3 pkt - operacja zakłada przejrzysty system udostępniania obiektu 0 pkt - operacja nie zakłada przejrzystego systemu udostępniania obiektu Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR

Przedsięwzięcie 2.2. Wsparcie małych gospodarstw rolnych na terenie objętym Lokalną Strategią Rozwoju			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Innowacyjność	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie	Punktacja przyznawana wg stopnia	Wniosek o przyznanie

operacji	innowacyjność operacji. Aby działalność w ramach rozpoczęcia lub rozwijania działalności gospodarczej mogła być uznana za innowacyjną wnioskodawca musi to udowodnić poprzez przedstawienie zaświadczenia o innowacyjności wydane przez jednostkę naukowo – badawczą, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych lub przedstawienie umowy o współpracy z taką jednostką mającej na celu opracowanie i wdrożenie innowacji. Definicja innowacyjności w LSR: implementowanie w proponowanych operacjach zupełnie nowych produktów lub usług lub procesów lub technologii lub metod organizacji lub nowych sposobów wykorzystania, lub udoskonalania rozwiązań już istniejących.	oryginalności zmian: a) kreatywne – powstają w wyniku autorskiego pomysłu, dotyczą nowych produktów, usług, procesów lub organizacji – 6 pkt b) imitujące – wzorowane na wcześniej powstałych produktach, usługach, procesach lub organizacji, dotyczące nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych na obszarze LSR – 3 pkt c) pozorne – w rzeczywistości nie są to innowacje w skali LSR, a jedynie drobne zmiany oferujące rzekome nowości – 0 pkt Maksymalna ilość punktów – 6 pkt Punkty nie sumują się.	pomocy wraz z załącznikami. Opinia o innowacyjności wystawiona przez: 1. Jednostkę naukową w rozumieniu art. 2, pkt. 9 z wyłączeniem lit. f) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.), tj. jednostką naukową – prowadzącą w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe, taką jak: a) podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutowych tych uczelni, b) jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z późn. zm.), c) instytuty badawcze, d) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów,
------------------------	--	---	---

			działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, e) Polską Akademię Umiejętności lub 2. Przedstawienie umowy o współpracy z taką jednostką mającej na celu opracowanie i wdrożenie innowacji.
II. Operacja dedykowana dla mieszkańców obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji.	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie wpływ operacji na grupy w niekorzystnej sytuacji oraz seniorów i osoby młode do 25 r.ż. Premiuje się operacje realizowane przez wnioskodawców: - należących do grup w niekorzystnej sytuacji: osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, kobiet, rolników z małych gospodarstw, osób poszukujących pracy. - seniorów, - osób młodych ☉ Za seniorów uznaje się osoby, które w dniu złożenia wniosku ukończyły 60 rok życia. ☉ Za osoby młode uznaje się osoby, które w dniu złożenia wniosku nie ukończyły 25 roku życia. ☉ Za osoby poszukujące pracy uznaje się osoby, które na dzień złożenia wniosku posiadają status osoby poszukującej pracy bądź osoby bezrobotnej tj. są zarejestrowane w PUP odpowiednio jako osoba poszukująca pracy lub	5 pkt - operacja dedykowana jest przedstawicielom grupy w niekorzystnej sytuacji, seniorom lub osobom młodym 0 pkt - operacja nie jest dedykowana przedstawicielom grupy w niekorzystnej sytuacji, seniorom oraz osobom młodym Maksymalna liczba punktów – 5 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy/ oświadczenie wnioskodawcy/ dokument potwierdzający wielkość gospodarstwa rolnego/ zaświadczenie z Urzędu Pracy wystawione nie wcześniej niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku do LGD.

	bezrobotna. Definicja rolnika oraz małego gospodarstwa zawarta jest w <i>Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR.</i>		
III. Wzrost oferty agroturystyki (dotyczy gospodarstw agroturystycznych)	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie wprowadzenie do oferty gospodarstwa agroturystycznego co najmniej jednej atrakcji czasu wolnego rozumianej jako działalność niemająca charakteru materialnego, którą rolnik może zaoferować odwiedzającym gospodarstwo rolne w celu dostarczenia im określonych korzyści lub zaspokojenia ich potrzeb. Oferta kierowana do turystów, nie powinna ograniczać się tylko do zakwaterowania oraz wyżywienia w gospodarstwie agroturystycznym. Fakt ten powinien być uwzględniany przez osoby planujące prowadzenie działalności agroturystycznej. Ofertę gospodarstw agroturystycznych należy urozmaicać o dodatkowe atrakcje np. prowadząc szkolenia i warsztaty, uprawiania wypoczynku czynnego, doskonalenia umiejętności kulinarnych i rzemieślniczych, wycieczki krajoznawcze, kuligi, grzybobranie, naukę wyrobów rękodzielniczych itp.	Projekt zakłada utworzenie: 4 pkt - dwóch atrakcji spędzania czasu wolnego dla turystów 2 pkt - jednej atrakcji spędzania czasu wolnego dla turystów Maksymalna liczba punktów – 4 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy.

	Opis wzrostu oferty agroturystycznej musi zostać opisany we wniosku.		
IV. Wzrost oferty zagrody edukacyjnej (dotyczy tylko zagród edukacyjnych)	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie wprowadzenie usług edukacyjnych mających na celu upowszechnienie informacji o pochodzeniu żywności, różnicowanie pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich oraz zachowanie wiejskiego dziedzictwa kulturowego. Wnioskodawca powinien wykazać przynajmniej jeden cel edukacyjny poza wymaganym minimum zgodnie ze standardami Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych (OSZE). Zgodnie z koncepcją zatwierdzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w listopadzie 2011 roku oraz wdrażaną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Krakowie (CDR O/Kraków), „Zagroda edukacyjna” to obiekt realizujący przynajmniej dwa cele edukacyjne spośród niżej wymienionych: ⊗ edukacja w zakresie produkcji roślinnej, ⊗ edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej, ⊗ edukacja w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, ⊗ edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej, ⊗ edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej.	4 pkt - wykazano 2 i więcej celów edukacyjnych wskazanych w standardach OSZE niż wymagane minimum 2 pkt - wykazano 1 cel edukacyjny wskazany w standardach OSZE więcej niż wymagane minimum 0 pkt - wykazano minimum wymaganych celów edukacyjnych wskazanych w OSZE – 0 pkt Maksymalna liczba punktów – 4 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy.
V. Wdrożenie	Preferuje się operacje przewidujące	3 pkt – operacja zakłada wdrożenie	Wniosek o przyznanie

rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczających presję na środowisko	zastosowanie rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczeniu presji na środowisko. Zasady te są zachowane, jeżeli operacja obejmuje działania minimalizujące skutki działalności człowieka na środowisko. Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli w ramach projektu realizowane są działania mające na celu: racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnienie skutków środowiskowych w zarządzaniu oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Należy opisać, w jaki sposób w ramach działania stosowana jest zasada racjonalnego gospodarowania zasobami lub ograniczania wpływu na środowisko. Zastosowane rozwiązania winny być racjonalne i uzasadnione zakresem operacji.	rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczających presję na środowisko 0 pkt – operacja nie zakłada wdrożenia rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczających presję na środowisko Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	pomocy.
--	---	---	---------

Przedsięwzięcie 2.4 Inicjatywy informacyjne i promocyjne na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszarów wiejskich (projekty partnerskie)

Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację operacji	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie czy operacja realizowana jest przez co najmniej dwa podmioty z obszaru objętego LSR. Punkty przyznaje się, jeżeli wnioskodawca przedłoży dokument potwierdzający wolę współpracy co najmniej 2 podmiotów, uzasadni realizację operacji w partnerstwie oraz wykaże zadania realizowane przez wszystkich	8 pkt - operacja realizowana przez co najmniej dwa podmioty z obszaru objętego daną LSR 0 pkt - projekt nie jest realizowany w partnerstwie Maksymalna liczba punktów – 8	Wniosek o przyznanie pomocy w

	zaangażowanych partnerów.	pkt	
II. Operacja dedykowana dla mieszkańców obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji.	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie wpływ operacji na grupy w niekorzystnej sytuacji oraz seniorów i osoby młode do 25 r.ż. W ramach kryterium premiowane będą operacje w których osoby z grup w niekorzystnej sytuacji (kobiety, osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem w tym mieszkańcy byłych terenów po PGR, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w trudnej sytuacji materialnej, migranci, młodzi ludzie z ograniczonym dostępem do edukacji i szkoleń), seniorzy, osoby młode będą stanowiły ponad 60 % ogólnej liczby osób objętych wsparciem w ramach projektu. Informacje w tym zakresie muszą być opisane we wniosku szczegółowo. ☉ Za seniorów uznaje się osoby, które w dniu złożenia wniosku ukończyły 60 rok życia. ☉ Za osoby młode uznaje się osoby, które w dniu złożenia wniosku nie ukończyły 25 roku życia. ☉ Za osoby poszukujące pracy uznaje się osoby, które na dzień złożenia wniosku posiadają status osoby poszukującej pracy bądź osoby bezrobotnej tj. są zarejestrowane w PUP odpowiednio jako osoba poszukująca pracy lub bezrobotna. Definicja rolnika oraz małego gospodarstwa	5 pkt - operacja dedykowana jest przedstawicielom grupy w niekorzystnej sytuacji, seniorom lub osobom młodym 0 pkt - operacja nie jest dedykowana przedstawicielom grupy w niekorzystnej sytuacji, seniorom oraz osobom młodym Maksymalna liczba punktów – 5 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy/ oświadczenie wnioskodawcy

	zawarta jest w <i>Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR.</i>		
III. Integracja społeczeństwa	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie liczba zorganizowanych wydarzeń integracyjnych/aktywizacyjnych w ramach operacji. Wnioskodawca powinien opisać jakie wydarzenia w ramach projektu są planowane, tematykę wydarzenia, grupę docelową do jakiej skierowane jest wydarzenie oraz w jaki sposób realizacja tych wydarzeń przyczyni się do integracji/aktywizacji społeczeństwa.	4 pkt - w ramach operacji zaplanowano 2 i więcej wydarzeń integracyjnych/aktywizacyjnych 2 pkt - w ramach operacji zaplanowano 1 wydarzenie integracyjne/aktywizacyjne 0 pkt - w ramach operacji nie zaplanowano wydarzeń integracyjnych/aktywizacyjnych Maksymalna liczba punktów – 4 pkt	Wniosek o przyznanie pomocy.
IV. Promocja partnerstwa	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie planowana promocja zawartego partnerstwa: 1. na stronie internetowej partnerów projektu, lub 2. w mediach społecznościowych partnerów projektu, lub 3. na tablicy promocyjnej w miejscu realizacji operacji. Celem kryterium jest rozpowszechnienie wśród	3 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie co najmniej dwóch metod promocji partnerstwa 1 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie jednej metody promocji partnerstwa 0 pkt - wnioskodawca nie zaplanował promocji partnerstwa	Wniosek o przyznanie pomocy

	mieszkańców regionu informacji o realizowanym projekcie oraz partnerach w nim uczestniczących. Aby otrzymać punkty, wnioskodawca musi opisać, w jaki sposób poinformuje o partnerstwie zawartym na potrzeby realizowanego projektu.	Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	
--	---	--	--

LOKALNE KRYTERIA WYBORU OPERACJI DLA OPERACJI REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODLASKIEGO 2021-2027 ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS

Przedsięwzięcie 1.4. Integracja społeczna (EFS+), Przedsięwzięcie 1.5. Wsparcie usług społecznych (EFS+), Przedsięwzięcie 1.6. Aktywność lokalna (EFS+), Przedsięwzięcie 1.7. Wyrównanie szans dzieci i młodzieży (EFS+), Przedsięwzięcie 2.3. Inwestycje w ochronę, rozwój i promowanie walorów turystycznych i kulturowych (EFRR), Przedsięwzięcie 3.1. Budowa infrastruktury przyjaznej dla środowiska: zrównoważony rozwój obszarów wiejskich (EFRR), Przedsięwzięcie 3.2. Poprawa estetyki i funkcjonalności miejskiej i wiejskich przestrzeni publicznej (EFRR), Przedsięwzięcie 3.3 Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki (EFRR).			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:

I. Doradztwo	Preferuje się wnioskodawców korzystających z indywidualnego wsparcia doradczego świadczonego przez pracownika LGD. Kryterium uważa się za spełnione, gdy Wnioskodawca (osoba upoważniona przez Wnioskodawcę, pełnomocnik), skorzystał z bezpośredniego doradztwa świadczonego przez pracownika LGD. W przypadku upoważnienia/pełnomocnictwa należy jasno określić do jakich czynności dana osoba jest upoważniona/umocowana. Początek naboru liczony jest od dnia jego publikacji na stronie internetowej LGD. Doradztwo udzielane jest w godzinach pracy biura LGD.	5 pkt - wnioskodawca korzystał z doradztwa prowadzonego przez biuro LGD w związku z naborem, do którego składa wniosek 0 pkt - wnioskodawca nie korzystał z doradztwa biura LGD na etapie wnioskowania/korzystał z doradztwa później niż 2 dni robocze przed zakończeniem naboru wniosków, w związku z naborem, do którego składa wniosek Maksymalna liczba punktów – 5 pkt.	Karta doradztwa
II. Promocja LGD	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie planowana promocja uzyskanego wsparcia i LGD: 1) na stronie internetowej wnioskodawcy, lub 2) w mediach społecznościowych wnioskodawcy, lub 3) na tablicy promocyjnej w miejscu realizacji operacji. W ramach kryterium ocenie podlegać będzie planowana promocja Lokalnej Grupy Działania Szlak Tatarski podczas realizacji operacji. Celem kryterium jest wzmocnienie rozpoznawalności i pozytywnego wizerunku	3 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie co najmniej dwóch metod promocji uzyskanego wsparcia i LGD. 1 pkt - wnioskodawca zaplanował wykorzystanie jednej metody promocji uzyskanego wsparcia i LGD. 0 pkt - wnioskodawca nie zaplanował promocji uzyskanego wsparcia i LGD.	Wniosek o dofinansowanie

	Lokalne Grupy Działania Szlak Tatarski wśród mieszkańców regionu. Aby otrzymać punkty, wnioskodawca musi opisać, w jaki sposób poinformuje o dofinansowaniu otrzymanym za pośrednictwem LGD Szlak Tatarski oraz wskazać źródło finansowania.	Maksymalna liczba punktów – 3 pkt	
III. Wkład własny wnioskodawcy	Preferuje się projekty, w których wnioskodawcy deklarują wkład własny na poziomie wyższym niż minimalny określony w Programie. Celem jest promowanie projektów angażujących środki inne niż środki Programu. W ramach kryterium oceniana będzie wysokość zaangażowanych środków własnych wnioskodawcy w ramach wymaganego wkładu własnego w realizację projektu. Wkład własny wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym to wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego. Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne jak i prywatne.	4 pkt - deklarowany wkład własny jest wyższy od minimalnego o więcej niż 10 p.p. 2 pkt - deklarowany wkład własny jest wyższy od minimalnego o wartość w przedziale powyżej 5-10 p.p. (włącznie) 0 pkt - operacja zakłada wyższy udział wkładu własnego niż wymagany w Programie o mniej niż 5%. Maksymalna liczba punktów 4 pkt.	Wniosek o dofinansowanie

KRYTERIA DLA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS

Przedsięwzięcie 1.7. Wyrównanie szans dzieci i młodzieży			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Operacja dedykowana dla mieszkańców	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie wpływ operacji na grupy w niekorzystnej sytuacji oraz seniorów i osoby młode do 25 r.ż.	5 pkt - operacja dedykowana jest przedstawicielom grupy w niekorzystnej sytuacji, seniorom lub	Wniosek o dofinansowanie

obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji.	W ramach kryterium premiowane będą operacje w których osoby z grup w niekorzystnej sytuacji (kobiety, osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem w tym mieszkańcy byłych terenów po PGR, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w trudnej sytuacji materialnej, migranci, młodzi ludzie z ograniczonym dostępem do edukacji i szkoleń), seniorzy, osoby młode będą stanowiły ponad 60 % ogólnej liczby osób objętych wsparciem w ramach projektu. Informacje w tym zakresie muszą być opisane we wniosku szczegółowo. • Za seniorów uznaje się osoby, które w dniu złożenia wniosku ukończyły 60 rok życia. • Za osoby młode uznaje się osoby, które w dniu złożenia wniosku nie ukończyły 25 roku życia. • Za osoby poszukujące pracy uznaje się osoby, które na dzień złożenia wniosku posiadają status osoby poszukującej pracy bądź osoby bezrobotnej tj. są zarejestrowane w PUP odpowiednio jako osoba poszukująca pracy lub bezrobotna.	osobom młodym 0 pkt - operacja nie jest dedykowana przedstawicielom grupy w niekorzystnej sytuacji, seniorom oraz osobom młodym Maksymalna liczba punktów – 5 pkt	
---	--	--	--

Przedsięwzięcie 1.4 Integracja społeczna, Przedsięwzięcie 1.5. Wsparcie usług społecznych, Przedsięwzięcie 1.6. Aktywność lokalna,			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Operacja skierowana do grup	W ramach kryterium premiowane będą operacje, w których wnioskodawca opisz w	4 pkt - operacja skierowana jest do dwóch grup docelowych	wniosek o dofinansowanie

docelowych, w tym osób w niekorzystnej sytuacji	jaki sposób wpłynie ona na zaspokojenie potrzeb osób z grup docelowych, w tym osób w niekorzystnej sytuacji wskazanych w LSR tj.: 1) osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, 2) ludzi młodych do 25 lat (w tym młodzież szkolna i dzieci korzystające z wychowania przedszkolnego). Identyfikacja powyższych grup znajduje się w Lokalnej Strategii Rozwoju w Rozdziale IV. Analiza potrzeb i potencjału LSR, Analiza grup docelowych (tabela 30.) Celem kryterium jest premiowanie operacji, które wspierają aktywizację, zaspokojenie potrzeb mieszkańców należących do grup docelowych wskazanych w LSR.	2 pkt - operacja skierowana jest do jednej grupy docelowej 0 pkt - operacja nie jest skierowana do żadnej z grup docelowych Maksymalna liczba punktów – 4 pkt	
--	--	---	--

KRYTERIA DLA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO

Przedsięwzięcie 2.3 Inwestycje w ochronę, rozwój i promowanie walorów turystycznych i kulturowych			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Komplementarność projektu z projektem zrealizowanym/realizowanym/wybranym do realizacji w ramach LSR LGD Szlak Tatarski	Preferuje się projekty które wykazują komplementarność co najmniej z jednym innym projektem zrealizowanym lub realizowanym lub wybranym do realizacji w ramach LSR LGD Szlak Tatarski ze środków finansowych EFRR. Do uznania działań lub projektów za komplementarne nie jest wystarczające	5 pkt – wnioskodawca wykazał komplementarność z innymi projektami zrealizowanymi lub realizowanymi lub wybranym do realizacji 0 pkt – wnioskodawca nie wykazał	Wniosek o dofinansowanie

	spełnienie przesłanki takiego samego lub wspólnego celu, gdyż ten warunek może być wypełniony w odniesieniu do projektów konkurujących ze sobą. Warunkiem koniecznym do określenia projektów jako komplementarne jest ich uzupełniający się charakter, wykluczający powielanie się działań. Weryfikacji podlegać będzie powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami, zarówno tymi zrealizowanymi, jak też z tymi, które są w trakcie realizacji, lub które dopiero zostały zaakceptowane do realizacji ze środków EFRR w ramach LSR LGD Szlak Tatarski w następującym zakresie: czy przy realizacji projektu będą wykorzystywane efekty realizacji innego projektu, czy nastąpi wzmocnienie trwałości efektów jednego przedsięwzięcia realizacją innego, czy projekty są adresowane do tej samej grupy docelowej, tego samego terytorium, czy rozwiązują ten sam problem; czy realizacja jednego projektu jest uzależniona od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia; czy projekt jest elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych; czy projekt stanowi ostatni etap szerszego przedsięwzięcia lub kontynuację wcześniej realizowanych przedsięwzięć Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić we wniosku fakt spełnienia kryterium podając minimum tytuł	komplementarności z innymi projektami zrealizowanymi ani realizowanymi ani wybranym do realizacji. Maksymalna liczba punktów - 5 pkt.	
--	--	--	--

	komplementarnego projektu.		
II. Udostępnianie obiektów dziedzictwa kulturowego	Preferowane są projekty w ramach których planowane jest stworzenie przejrzystego systemu udostępniania obiektu dla ruchu turystycznego. Wnioskodawca w projekcie uwzględni opracowanie i montaż tablicy informacyjnej (bilbord lub informacji udostępnionej publicznie) opisującej obiekt i zasady udostępniania dla ruchu turystycznego oraz w opisie projektu określi własny wskaźnik dotyczący udostępniania obiektu i sposób jego monitorowania. Wnioskodawca powinien uwzględnić we wniosku o dofinansowanie projektu koszt opracowania i montażu tablicy informacyjnej (bilbord) lub innej informacji udostępnionej publicznie oraz założyć wskaźnik pozwalający na monitorowanie liczby odwiedzających obiekt osób.	3 pkt - projekt zakłada przejrzysty system udostępniania obiektu 0 pkt – projekt nie zakłada przejrzystego systemu udostępniania obiektu Maksymalna liczba punktów - 3 pkt.	Wniosek o dofinansowanie
III. Wpływ operacji na działalność kulturalną obszaru LGD	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie pozytywny wpływ operacji na rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej. Przez ww. infrastrukturę rozumie się m.in.: galerie, biblioteki, centra kultury, muzea. Aby otrzymać punkty w tym kryterium należy realizować operację dotyczącą rozwoju infrastruktury (przebudowa, rozbudowa, wyposażenie) do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej.	2 pkt - operacja pozytywnie wpływa na działalność kulturalną obszaru LGD 0 pkt - nie spełniono warunków dla kryterium Maksymalna liczba punktów – 2 pkt	Wniosek o dofinansowanie

Przedsięwzięcie 3.1 Budowa infrastruktury przyjaznej dla środowiska: zrównoważony rozwój obszarów wiejskich			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Wykorzystanie potencjału w zakresie OZE	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie czy w ramach projektu planuje się wykorzystanie więcej niż jednego rodzaju źródła OZE np. energię wiatru i energię promieniowania słonecznego. Aby otrzymać punkty wniosek musi zawierać informacje o wykorzystaniu więcej niż jednego źródła OZE w części opisowej oraz budżecie.	4 pkt - w ramach projektu planuje się wykorzystanie więcej niż jednego rodzaju źródła OZE 0 pkt - w ramach projektu planuje się wykorzystanie jednego rodzaju źródła OZE Maksymalna liczba punktów – 4 pkt.	Wniosek o dofinansowanie

Przedsięwzięcie 3.2. Poprawa estetyki i funkcjonalności miejskich i wiejskich przestrzeni publicznej			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Stan gotowość technicznej projektu do realizacji.	Preferuje się operacje, do których dołączono niezbędne decyzje, pozwolenia lub inne dokumenty wymagane na podstawie przepisów prawa budowlanego, jeżeli istnieje obowiązek uzyskania tych pozwoleń dla operacji obejmującej roboty budowlane już na etapie składania wniosku o dofinansowanie. W przypadku gdy inwestycja nie wymaga zgłoszenia robót budowlanych lub pozwolenia na budowę zgodnie z przepisami prawa budowlanego, wnioskodawca załącza wniosek wraz z informacją właściwego organu potwierdzający fakt niewymagania w/w	4 pkt - Projekt przygotowany do realizacji w ramach dotacji 0 pkt - Projekt nie przygotowany do realizacji w ramach dotacji Maksymalna liczba punktów 4 pkt.	Wniosek o dofinansowanie

	dokumentów, wówczas wnioskodawca otrzymuje 4 punkty w ramach oceny kryterium.		
II. Komplementarność projektu z projektem zrealizowanym/realizowanym/wybranym do realizacji w ramach LSR LGD Szlak Tatarski	Preferuje się projekty które wykazują komplementarność co najmniej z jednym innym projektem zrealizowanym lub realizowanym lub wybranym do realizacji w ramach LSR LGD Szlak Tatarski ze środków finansowych EFRR. Do uznania działań lub projektów za komplementarne nie jest wystarczające spełnienie przesłanki takiego samego lub wspólnego celu, gdyż ten warunek może być wypełniony w odniesieniu do projektów konkurujących ze sobą. Warunkiem koniecznym do określenia projektów jako komplementarne jest ich uzupełniający się charakter, wykluczający powielanie się działań. Weryfikacji podlegać będzie powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami, zarówno tymi zrealizowanymi, jak też z tymi, które są w trakcie realizacji, lub które dopiero zostały zaakceptowane do realizacji ze środków EFRR w ramach LSR LGD Szlak Tatarski w następującym zakresie: czy przy realizacji projektu będą wykorzystywane efekty realizacji innego projektu, czy nastąpi wzmocnienie trwałości efektów jednego przedsięwzięcia realizacją innego, czy projekty są adresowane do tej samej grupy docelowej, tego samego terytorium, czy rozwiązują ten sam problem; czy realizacja jednego projektu jest uzależniona od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia;	5 pkt – wnioskodawca wykazał komplementarność z innymi projektami zrealizowanymi lub realizowanymi lub wybranym do realizacji 0 pkt – wnioskodawca nie wykazał komplementarności z innymi projektami zrealizowanymi ani realizowanymi ani wybranym do realizacji. Maksymalna liczba punktów - 5 pkt.	Wniosek o dofinansowanie

	czy projekt jest elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych; czy projekt stanowi ostatni etap szerszego przedsięwzięcia lub kontynuację wcześniej realizowanych przedsięwzięć Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić we wniosku fakt spełnienia kryterium podając minimum tytuł komplementarnego projektu.		
--	--	--	--

Przedsięwzięcie 3.3 Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki			
Kryterium:	Opis kryteriów:	Punktacja:	Źródło weryfikacji:
I. Zgodność projektu z ideą inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus (z ang. New European Bauhaus, NEB)	W ramach kryterium ocenie podlegać będą rozwiązania przewidywane w projekcie uwzględniające zasady inicjatywy NEB, która jest horyzontalnym projektem ekologiczno-gospodarczo-kulturalnym, stanowiącym praktyczną realizację założeń Europejskiego Zielonego Ładu. NEB kieruje się trzema podstawowymi wartościami: 1) zrównoważony rozwój, obejmujący m.in.: - ograniczenia wykorzystania zasobów naturalnych, ograniczenia zanieczyszczenia środowiska poprzez dążenie do budowania obiegu zamkniętego i wykorzystania ekologicznego desingu; - wdrażanie rozwiązań inspirowanych naturą; - promowanie działalności gospodarczej z	2 pkt - projekt uwzględnia zasady inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus 0 pkt - projekt nie uwzględnia zasad inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus Maksymalna liczba punktów – 2 pkt	Wniosek o dofinansowanie

	poszanowaniem ograniczonych zasobów naturalnych. Projekt powinien być ambitny w dążeniu do ograniczenia wpływu działalności człowieka na środowisko oraz do ponownego połączenia ludzi z przyrodą poprzez wybory dotyczące lokalizacji projektu, opracowanych funkcji, wykorzystanych materiałów i rozwiązań energetycznych. 2) estetyka, uwzględniająca oprócz funkcjonalności, także elementy kompozycji architektonicznej uwzględniającej harmonię, dbałość o jakość i styl przestrzeni, rozwiązania oparte na aspektach przyrodniczych. Projekt powinien mieć duży potencjał w zakresie zajęcia się wymiarem estetyki, tj. wartościowania piękna i stylu, podniesienia jakości doświadczeń i promowania wartości estetycznej wykraczającej poza zwykłą funkcjonalność elementów infrastruktury lub przestrzeni publicznej. 3) włączenie społeczne – tworzenie przestrzeni publicznej zachowującej funkcje przyrody, z uwzględnieniem aspektów równości i dostępności. Projekt powinien wykazywać potencjał w zakresie promowania włączenia społecznego poprzez działania, które doceniają różnorodność, równość włączenia społecznego, projektowanie dla wszystkich oraz zwiększanie dostępności.		
--	---	--	--

	Obejmuje to zwalczanie segregacji przestrzennej i izolacji, zwiększanie szans dla różnych grup społecznych na współpracę i wymianę doświadczeń, wspieranie słabszych członków społeczności oraz promowanie dostępności kluczowych usług, udogodnień i przestrzeni interakcji społecznych dla wszystkich. Aby otrzymać punkty wnioskodawca powinien opisać w jaki sposób będzie realizował zasady inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.		
--	--	--	--